

PERSBERICHT

GEROOFD, MAAR VAN WIE?

30 november 2006 - 25 februari 2007

In de Hollandsche Schouwburg in Amsterdam is van 30 november 2006 tot en met 25 februari 2007 de tentoonstelling *Geroofd, maar van wie?* te zien. Hierin wordt een selectie getoond uit de grote hoeveelheid 'geroofde' kunstwerken die na de Tweede Wereldoorlog terug naar Nederland kwamen zonder dat in veel gevallen duidelijk was wie de rechtmatige eigenaren waren. Aan de hand van deze selectie wordt nu verteld over intensieve zoektochten die Bureau Herkomst Gezocht startte om teruggave van deze werken, aan de veelal joodse particuliere eigenaren of hun erfgenamen, te realiseren. Zoektochten die in de loop van de tijd met succes afgerond konden worden, maar vaak ook met een open einde bleven. De expositie is gratis toegankelijk.

Voorgeschiedenis

De zesendertig schilderijen en enkele objecten die in *Geroofd, maar van wie?* worden getoond, zijn gekozen als exemplarische illustraties van de werkzaamheden van Bureau Herkomst Gezocht. Het projectbureau werd in 1998 door het Ministerie van OCW opgericht met als doelstelling het achterhalen van de oorspronkelijke eigenaren van de duizenden kunstvoorwerpen die tijdens de Tweede Wereldoorlog door verkoop, roof of confiscatie in Duitsland waren terechtgekomen en na de oorlog weer naar Nederland terug waren gebracht. De Nederlandse Staat heeft na 1945 een deel van de kunstwerken kunnen teruggeven aan de rechtmatige eigenaren. Tot de dag van vandaag beheert en conserveert Instituut Collectie Nederland namens de Staat nog ruim 4000 stukken in de zogenaamde 'Nederlands Kunstbezit collectie' (NK-collectie).

Schril contrast

Er zijn veel schilderijen bij met lieflijke taferelen; een winterlandschapje, een stilleven, zeegezichten en arcadische landschappen. Een schril contrast met de geschiedenis van deze werken. Onderzoek naar de herkomst van deze schilderijen wijst in sommige gevallen uit dat Hitler of Goering ze in handen hebben gehad. Hoe de werken bij hen terecht zijn gekomen of wie vóór hen de werken bezat, is vaak onbekend. Van de kunstwerken die in de Hollandsche Schouwburg getoond worden, is de zoektocht naar de rechtmatige eigenaar dan ook tot op heden niet succesvol afgerond.

Hollandsche Schouwburg

Tussen 1892 en 1941 was de Hollandsche Schouwburg een theater voor Nederlandstalige toneelstukken. In oktober 1941 werd het gebouw onder dwang van de Duitse bezetter 'omgedoopt' tot de Joodsche Schouwburg. Alleen joodse artiesten mochten er optreden voor een uitsluitend joods publiek. Vanaf juli 1942 werd het theater door de nazi's in gebruik genomen als deportatieplaats voor joden. Tegenwoordig is de Hollandsche Schouwburg een rijksmonument ter nagedachtenis

aan de joodse slachtoffers van de nazi-terreur. Dat juist in dit monument 'roofkunst' wordt getoond in een poging het te restitueren aan de rechtmatige eigenaren, geeft de tentoonstelling een extra dimensie.

Zoektocht

Met de tentoonstelling *Geroofd, maar van wie?* wordt een beroep gedaan op het Nederlandse publiek om nog één keer een bijdrage te leveren aan de terugkeer van deze werken naar de rechtmatige eigenaar. Wellicht bevindt zich in het geheugen van de bezoekers de sleutel tot de oplossing van de zoektocht. Want inmiddels komt de uiterste indieningstermijn van claims tot teruggave van cultuurgoederen in zicht: nog tot 4 april 2007 kunnen deze ingediend worden.

De resultaten van het algemene onderzoek van Bureau Herkomst Gezocht worden op 29 november 2006 gepresenteerd in boekvorm en op cd-rom. Bezoekers kunnen ook in de Hollandsche Schouwburg alle schilderijen uit de NK-collectie digitaal bekijken.

Geroofd, maar van wie? is samengesteld door de Hollandsche Schouwburg (beheerd door het Joods Historisch Museum) in samenwerking met Bureau Herkomst Gezocht. De tentoonstelling komt tot stand met dank aan het Ministerie van OCW en Instituut Collectie Nederland.

Noot voor de redactie:

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Kunsthistorisch Bureau D'ARTS
(namens de Hollandsche Schouwburg/Joods Historisch Museum)

t. 020-6243333

f. 020-6200237

e. linda@bureau-darts.nl

zie ook: www.hollandscheschouwburg.nl, www.herkomstgezocht.nl.